

Gierzwaluwen in Hillegom

Woonruimte gezocht

In Hillegom broedt gelukkig nog een redelijk aantal Gierzwaluwen. Louis van Trigt vertelt in dit artikel hoe hij zich inzet voor deze vogels als sloop van een broedkolonie dreigt. Komende zomers kan hij uw hulp goed gebruiken bij een inventarisatie van nieuwe nestkasten en alle bestaande broedplekken in Hillegom.



De oude JULIANASTRAAT Foto: Louis van Trigt

Rond de eeuwwisseling werd de oude smederij van Versteeg achter de Meerstraat in Hillegom gesloopt. Dit hoge gebouw herbergde van jaar tot jaar een grote kolonie Gierzwaluwen op de zolderverdieping. Een ultieme poging om

de projectontwikkelaar van het appartementencomplex boven de winkel van Expert voor gierzwaluw dakpannen te interesseren strandde destijds, omdat de appartementen toen al verkocht waren.

Verrassing in Hillegom

Op 19 juni 2018 nam ik deel aan een excursie over Gierzwaluwen onder leiding van Hein Verkade in Noordwijk Binnen. Daar heb ik geen spijt van gehad, want van een Gierzwaluwenkenner als Hein Verkade kun je heel veel leren. Noordwijk Binnen bleek voor deze excursie een optimale omgeving vanwege de vele oude plekken waar Gierzwaluwen broeden, maar ook door de locaties die dankzij inspraak van de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk tot stand zijn gebracht.

Op de daaropvolgende zondagavond besloot ik naar het oude centrum van Hillegom te gaan om te zien wat daar nog aan Gierzwaluwen te vinden zou zijn. Het was me overigens al opgeval-

len dat rondom een kleinschalig woningencomplex gebouwd in de jaren tachtig op de hoek van de Mariastraat en de Vosselaan vaak veel vogels te zien waren.

Eenmaal in het centrum viel ik van de ene verbazing in de andere en dan vooral in de Julianastraat, een zijstraat van de Meerstraat. Daar waren zo veel Gierzwaluwen dat ik me afvroeg of ik niet weer in Noordwijk Binnen liep. Ook de straten in de buurt bleken uiterst spectaculair. Kennelijk had de verloren gewaande kolonie in de loop der jaren volop verblijf gevonden onder de daken van deze oude woningen uit de jaren twintig.

Daarmee was ik een belangrijke natuurervaring rijker, waar ik daarna menige liefhebber op heb gewezen.



NESTKASTEN in de Julianastraat Foto: Louis van Trigt

Nieuwbouw onder voorwaarden

In het najaar van 2018 hoorde ik voor het eerst dat deze gierzwaluwenbuurt op de nominatie stond om te worden vervangen door nieuwbouw. Dat was een reden om onmiddellijk een brief naar Woningstichting Stek te sturen om te wijzen op de jaarlijkse aanwezigheid van de vele Gierzwaluwen. Een prima contact met de projectontwikkelaar was het gevolg, want bij de ontwikkeling van de bouwplannen kon het aspect Gierzwaluwen meteen worden meegenomen.

In het daaropvolgende voorjaar heb ik Hein Verkade uitgenodigd een avond in Hillegom te komen kijken en samen met Jack van Velzen hebben we toen een ronde door het centrum gelopen. Ook Hein was onder de indruk van wat hij in Hillegom (en dan vooral in de Julianastraat) aantrof. Bovendien merkte

hij onderweg diverse recentere locaties op waar Gierzwaluwen nestplekken bleken te hebben. Met name bouw uit de jaren tachtig blijkt nog aardig wat mogelijkheden te bieden, als er maar niet te veel aan isolatie wordt gedaan.

In juli 2019 zijn de invliegplaatsen in de Julianastraat e.o. door leden van 'Natuurlijk Hillegom' geïnventariseerd en in kaart gebracht. Deze bevindingen werden vervolgens door de Omgevingsdienst bevestigd. Daardoor kwam een rapport tot stand met een paar belangrijke richtlijnen voor het gebied, waar men zich bij de realisering van de bouwplannen aan moest gaan houden.

Kernpunten daarin waren:

- geen sloop tijdens het broedseizoen
- op tijd zorgen voor alternatieve broedlocaties
- de nieuwbouw voorzien van nestgelegenheden



NESTKASTEN Prins Hendrikstraat Foto: Louis van Trigt



GIERZWALUW Foto: René van Rossum

Alternatieven

Door diverse omstandigheden is de ontwikkeling van het bouwplan vertraagd, maar in de loop van 2021 gaat er toch beweging in komen. Momenteel zijn we in het stadium waarin in de omgeving van de nestlocaties ruimschoots alternatieve broedgelegenheid moet worden aangeboden. Daarom zijn op 14 en 15 april, dus voor de aanvang van het broedseizoen, in opdracht van Stek 51 nestkasten opgehangen aan noord- en oostgevels in de Julianastraat en de Prins Hendrikstraat. De kasten hangen dicht bij elkaar, op twee plaatsen, omdat de Gierzwaluw van nature een koloniebroeder is.

Dit broedseizoen wordt het spannend om te zien of vogels van deze kasten gebruik gaan maken, want ze kunnen dan ook nog op de nestplekken onder de oude daken terecht.

Volgend jaar vinden ze die plekken waarschijnlijk niet meer terug en hope-

lijk worden de nieuwe alternatieve broedplaatsen dan 'herkend', zodat de kolonie in stand blijft.

Als eenmaal de nieuwbouw is gerealiseerd, zullen de Gierzwaluwen ook daar weer nieuwe nestlocaties aantreffen.

Oproep

Al met al wordt het in de Julianastraat en omgeving de komende jaren een spannend proces, dat waard is om gevolgd te worden. Laat het weten als je een bijdrage wilt leveren aan de monitoring ervan. Overigens zijn er (gelukkig) in Hillegom nog andere plekken waar Gierzwaluwen broeden. Het zou de moeite waard zijn ook deze nestplekken nader in kaart te brengen.

Wil je meedoen of eerst meer info? Meld je aan via onderstaand telefoonnummer.

■ *Louis van Trigt, 1 juni 2021*
06 21641626